

Hallo allemaal! Welkom bij een nieuwe aflevering van Een Beetje Nederlands, de podcast voor iedereen die Nederlands leert. Mijn naam is Yvette en vandaag gaan we het hebben over een van de meest beroemde Nederlandse kunstenaars aller tijden: Johannes Vermeer. De tekst kun je meelesen op onze website eenbeetjenederlands.nl.

Deze podcast wordt gesteund door Vrienden van de Podcast. Heel erg bedankt aan alle donateurs die al een donatie hebben gedaan! Wil je ook Vriend van de Podcast worden? In de shownotes vind je een link met meer informatie.

Nu, door met de podcast!

'Het Meisje met de Parel', 'Brieflezende vrouw in het blauw', 'Het Melkmeisje'... allemaal wereldberoemde schilderijen van Johannes Vermeer, een Nederlandse schilder uit de 17e eeuw. In deze aflevering vertellen we je meer over hem en zijn werk en zijn weg naar roem: van ondergewaardeerde schilder tijdens zijn leven naar een van de meest beroemde Nederlandse schilders, samen met Rembrandt en Van Gogh.

Laten we voorop stellen dat er niet heel veel bekend is over het leven van Johannes Vermeer. Hij is geboren in 1632 in Delft en bleef daar de rest van zijn leven. En leefde dus ongeveer in dezelfde tijd als Rembrandt, meer over hem kon je eerder horen in aflevering 15. Niet alleen woonde Vermeer zijn hele leven in Delft, hij woonde zelfs zijn hele leven in hetzelfde huis. Zijn familie woonde in dezelfde straat. Aan de voorkant van zijn huis had hij een atelier. Het vermoeden bestaat dat hij veel van zijn werken in dezelfde kamer heeft geschilderd. Je kunt het zelf zien als je een paar van zijn werken bekijkt. Ook heeft hij waarschijnlijk vaak dezelfde vrouw model laten staan. Je ziet namelijk vaak eenzelfde soort vrouw terugkeren in zijn werk.

We weten dat Vermeer trouwde met Catharina Bolnes en dat ze samen maar liefst 15 kinderen kregen. Hij moest zich tijdens zijn leven bekeren tot het Katholicisme. Hij wilde trouwen met Catharina en zij kwam uit een katholieke familie. Hij mocht alleen met haar trouwen als hij zich bekeerde. Voor deze tijd, waarin protestanten en katholieken apart van elkaar leefden, best een dappere stap. Ook weten we dat hij maar 43 jaar oud werd en dat is ook voor die tijd niet heel oud. Zijn vrouw Catharina en de kinderen bleven na zijn dood in armoede achter.

Johannes Vermeer leerde zichzelf schilderen. Zijn vader was kunsthandelaar, dus Johannes zat wel in die sector, hij nam dit bedrijf later van zijn vader over. Tijdens zijn leven was Vermeer niet heel succesvol als schilder. Hij maakte wel af en toe werk in opdracht, bijvoorbeeld voor de stad Delft. Voor een schilder die vandaag de dag zo beroemd is, maakte Vermeer niet heel veel schilderijen: hij maakte er 36. Vergeleken met sommige andere grote schilders, is dat niet zo veel.

Pas 2 eeuwen later, in de 19e eeuw werd zijn werk echt beroemd. Rond 1850 werden zijn schilderijen namelijk opnieuw ontdekt. Kunsthandelaren gingen in die tijd op zoek naar kunst die vergeten was geraakt. Het 'Meisje met de parel' werd bijvoorbeeld in 1881 voor wat nu 30 euro zou zijn, gekocht op een veiling in Den Haag. Het werk was vies en in slechte staat en moest dringend gerestaureerd worden. Kun je je dat voorstellen? Inmiddels is dit natuurlijk een van de meest kostbare werken ter wereld.

Vermeer staat bekend om zijn unieke schilderstijl. Hij schildert bijvoorbeeld vaak een persoon in een dagelijkse situatie of omgeving. En hij gebruikt licht en schaduw op zo'n manier dat zijn werk vaak een bepaalde rust uitstraalt. Hij gebruikt vaak heldere kleuren en werkt erg precies, hij wordt weleens vergeleken met een chirurg, zo nauwkeurig ging hij te werk. Kijk bijvoorbeeld eens naar de wolken in het werk 'Gezicht op Delft'. Dit schilderij bevat veel details en laat goed zien hoe precies hij schilderde. De wolken zijn geschilderd in verschillende kleuren blauw en wit, waardoor er veel diepte te zien is, ze zien er bijna 3d uit. Zijn realistische stijl was uniek voor de tijd waarin hij leefde. Tot op de dag van vandaag inspireert hij hier een hoop mensen mee.

Een van zijn bekendste werken is dus 'Het meisje met de parel' van een jonge vrouw met een parel in haar oor. Vermeer schildert dit werk in 1665. Tot 1995 heette dit werk trouwens 'Het meisje met de tulband'. Het museum het Mauritshuis veranderde de naam om de parel meer te benadrukken. In het werk gebruikt hij veel blauw en goud-tinten, wat ervoor zorgt dat de vrouw in het schilderij een erg elegante uitstraling krijgt. Liefhebbers vinden dat het werk er erg mysterieus uitziet, door de manier waarop het meisje naar de toeschouwer kijkt.

Omdat er zo weinig bekend is over Vermeer, doen onderzoekers vaak pogingen om meer over hem te weten te komen. Zo is bijvoorbeeld onderzocht of de locaties die hij schilderde nog terug te vinden zijn in Delft en of ze überhaupt echt bestaan hebben. Bijvoorbeeld het Straatje, een schilderij van een klein straatje in Delft. In 2016 werd pas ontdekt waar dit straatje zich bevond, aan de Vlamingstraat 40-42. Hij schilderde ook een stadsgezicht van Delft, de exacte locatie daarvan is nog niet achterhaald. Er zijn geruchten dat sommige mannen in een paar van zijn schilderijen zelfportretten zouden zijn. Maar dat is nooit bewezen.

Van een Duitse kunsthistoricus kreeg de bijnaam de Sphinx van Delft, omdat er weinig bekend is over zijn leven of wie hij was. Net zoals er erg weinig bekend is over de sfinx in Egypte.

We hopen dat je een beetje wijzer bent geworden over Johannes Vermeer. Wil je zijn werk in het echt bekijken? Het Meisje met de Parel kun je nog steeds in het Mauritshuis in Den Haag bewonderen. Net als veel van zijn andere werken. Ook in het Rijksmuseum in Amsterdam kun je veel van zijn werk zien. En zijn werk vind je terug in Parijs, Londen en New York.

Dat was het. Dankjewel voor het luisteren. Als je vragen hebt over de aflevering kan je die plaatsen op de website.

Vond je het een interessante aflevering? Deel hem dan alsjeblieft met je vrienden, familie of collega's! Of deel de podcast bijvoorbeeld op Instagram. Dan kunnen anderen ook de podcast ontdekken en dat zou ik heel leuk vinden!

Ik hoop dat je een beetje Nederlands geleerd hebt, en tot de volgende keer!

